

Criteria voor maatschappelijk verantwoord inkopen

1 Audiovisuele apparatuur / Geen kwik in lcd-schermen

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criteriumtype:** EIS
- **Criteriumcode:** 001.06
- **Onderwerp:** Materiaalgebruik

De achtergrondverlichting van lcd-schermen mag geen kwik bevatten.

Dit criterium is (deels) gebaseerd op criteria uit 'TCO-certified generatie 8'

Mogelijke bewijsmiddelen

- (Geldig) certificaat van een ISO type I milieukeurmerk, waarvan de eisen overeenkomen met de in dit criterium gestelde eisen, of een gelijkwaardig certificaat. Meer informatie over ISO type I milieukeurmerk is te vinden op de website van PIANOo.
- Technische productspecificaties of andere documentatie waaruit blijkt dat aan dit criterium is voldaan.
- Rapport, of andere documentatie van een onafhankelijk deskundige, waaruit blijkt dat aan dit criterium is voldaan.
- Of gelijkwaardig.

2 Audiovisuele apparatuur / Verplichte toelichting op verpakkingskeuze volgens Essentiële Eisen

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criteriumtype:** EIS
- **Criteriumcode:** 001.14
- **Onderwerp:** Verpakkingen

De inschrijver dient een toelichting te geven op de verpakkingskeuze, waarbij hij aansluit bij de Essentiële Eisen die uit de Europese Richtlijn Verpakkingen en het Besluit beheer verpakkingen voortkomen. In de toelichting wordt ingegaan op:

1. de onderbouwing voor de verpakkingskeuze;
2. de wijze waarop u toetst of uw keuze voor verpakkingen de meest optimale is vanuit milieu oogpunt, bijvoorbeeld met behulp van de normen NEN-EN 13427 tot en met NEN-EN 13430 of een eigen beoordelingskader;
3. welke maatregelen zijn uitgevoerd en nog zullen worden genomen, om de het volume en gewicht van de verpakking zo klein mogelijk te laten zijn en daarbij wel aan de functionele eisen op gebied van veiligheid, hygiëne en aanvaardbaarheid voor het verpakte product te blijven voldoen.

Mogelijke bewijsmiddelen

- Bewijsstuk waaruit blijkt dat de normen NEN-EN 13427 tot en met NEN-EN 13430 zijn toegepast door inschrijver en/of zijn toeleverancier. Daarmee sluit de keuze voor verpakkingen in elk geval aan bij de Essentiële Eisen.

- Document waaruit blijkt dat een passend ander/eigen beoordelingskader is toegepast.
- Of gelijkwaardig.

3 Audiovisuele apparatuur / Transparante herkomst van onderdelen in geleverde producten

- **Ambitieniveau:** 2
- **Criteriumtype:** EIS
- **Criteriumcode:** 001.17
- **Onderwerp:** Ketenbeheersing

De opdrachtnemer mag alleen producten leveren van leveranciers die zich committeren aan het bijhouden van een herkomstlijst waarin, voor op zijn minst de geleverde productgroep, transparant wordt vastgelegd in welke productie- en assemblagefabrieken de onderdelen worden geproduceerd/geassembleerd. Het gaat hierbij om de volgende gegevens, die betrekking hebben op de geleverde onderdelen:

- de naam van het bedrijf (die eigenaar is van de fabriek);
- locatie van de fabriek (adres).

Opdrachtnemer dient na contractsluiting de herkomstlijst op verzoek van de opdrachtgever binnen 10 werkdagen na het verzoek, digitaal op te kunnen leveren.

Hergebruik of refurbished producten

Wanneer de inschrijver hergebruikte of refurbished producten aanbiedt, geldt dit criterium alleen voor de nieuwe onderdelen die zijn toegevoegd.

4 Audiovisuele apparatuur / Geen gevaarlijke stoffen in kunststofonderdelen

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criteriumtype:** EIS
- **Criteriumcode:** 001.24
- **Onderwerp:** Materiaalgebruik

Kunststofonderdelen zwaarder dan 25g mogen geen vlamvertragende stoffen of preparaten bevatten waaraan één van de volgende H-zinnen in de zin van Verordening (EG) nr. 1272/2008 is toegekend:

- H350 (kan kanker veroorzaken);
- H340 (kan erfelijke genetische schade veroorzaken);
- H360F (kan de vruchtbaarheid schaden);
- H360D (kan het ongeboren kind schaden).

Dit criterium is (deels) gebaseerd op GPP-criteria van de EU

Mogelijke bewijsmiddelen

- (Geldig) certificaat van een ISO type I milieukeurmerk, waarvan de eisen overeenkomen met de in dit criterium gestelde eisen, of een gelijkwaardig certificaat. Meer informatie over ISO type I milieukeurmerk is te vinden op de website van PIANOo.
- Technische productspecificaties of andere documentatie waaruit blijkt dat aan dit criterium is voldaan.
- Rapport, of andere documentatie van een onafhankelijk deskundige, waaruit blijkt dat aan dit criterium is voldaan.
- Of gelijkwaardig.

5 Audiovisuele apparatuur / Minimaal 5% social return is vereist

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criteriumtype:** EIS
- **Criteriumcode:** 001.29
- **Onderwerp:** Social Return

Opdrachtnemer hanteert voor de uitvoering van de opdracht een norm van 5% social return op de levering van Touchscreens.

Onder social return vallen de hieronder genoemde doelgroepen:

- Wet Werk en Bijstand (WWB) gerechtigden, die langer werkloos zijn dan 12 maanden, 50 jaar of ouder zijn en/of die zonder re-integratieondersteuning of andere begeleiding niet zelfstandig aan werk kunnen komen.
- Werkloosheidswet (WW) gerechtigden, die langer werkloos zijn dan 12 maanden, en/of 50 jaar of ouder zijn.
- Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA) gerechtigden.
- Regeling Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA) gerechtigden.
- Wet Arbeidsongeschiktheid zelfstandigen (WAZ) gerechtigden.
- Wet Arbeidsongeschiktheidsvoorziening Jonggehandicapten (WAJONG) gerechtigden.
- Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werkloze werknemers (IOAW) gerechtigden.
- De Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen (IOAZ) gerechtigden.
- Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) geïndiceerden.
- Leer/werkplekken voor niet uitkeringsgerechtigde werkzoekenden (nuggers).
- Leer/werkplekken voor vroegtijdig schoolverlaters en jongeren met onvoldoende kwalificaties.
- Leer/werkplekken in het kader van BOL/BBL opleidingen, VSO en/of praktijkscholen.

Social return is voor de Rijksoverheid verplicht bij alle passende aanbestedingen van werken en diensten met een loonsom van ten minste € 250.000,- (excl. btw) en een looptijd van ten minste zes maanden. Rijksorganisaties kunnen bovenstaande eis toepassen, of gemotiveerd een andere meer maatwerk gerichte aanpak kiezen voor social return. Het tewerkstellen van medewerkers uit de doelgroep social return mag niet ten koste gaan van vaste medewerkers of medewerkers met een tijdelijk contract (verdringing). Veel gemeenten en andere overheden hebben een eigen beleid voor de toepassing van social return. Voor meer informatie hierover verwijzen wij u naar het beleid van uw eigen organisatie of zie de website van PIANOo voor meer informatie over het toepassen van social return.

De doelgroepen kunnen per aanbesteding variëren.

6 Audiovisuele apparatuur / Energielabel G, F of E voor beeldschermen

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criteriumtype:** EIS
- **Criteriumcode:** 001.01
- **Onderwerp:** Energie-efficiëntie

Beeldschermen voldoen aan het minimale energielabel conform richtlijn EU/2017/1369 en EU/2019/2013. Het minimale energielabel is afhankelijk van de grootte van het beeldscherm:

- Beeldscherm 22"-24,5": minimaal Energielabel E;
- Beeldscherm 26"-27,5": minimaal Energielabel F;
- Beeldscherm 28"-30": minimaal Energielabel F;
- Beeldscherm 31"-32,5": minimaal Energielabel G;
- Beeldscherm 34"-36": minimaal Energielabel G.
Indien beeldschermen over een geïntegreerde port-replicator beschikken mag het energielabel één trede lager zijn.

Mogelijke bewijsmiddelen

- Technische productspecificaties of andere documentatie waaruit blijkt dat aan dit criterium is voldaan.
- Of gelijkwaardig.

7 Audiovisuele apparatuur / Uitschakelen beeldscherm bij afsluiten computer

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criteriumtype:** EIS
- **Criteriumcode:** 001.02
- **Onderwerp:** Energie-efficiëntie

Het beeldscherm schakelt, na een bepaalde tijd, automatisch volledig uit als de computer is uitgeschakeld. Maximaal verbruik van het beeldscherm is 0,3 Watt als deze is uitgeschakeld of maximaal verbruik van het beeldscherm is 0,4 Watt in Energy Star Off mode mits een hardwarematige schakelaar voor 0,00 Watt aanwezig is.

Mogelijke bewijsmiddelen

- technische productspecificaties of andere documentatie waaruit blijkt dat aan dit criterium is voldaan;
- Of gelijkwaardig.

8 Audiovisuele apparatuur / Automatische slaapstand projectoren

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criteriumtype:** EIS
- **Criteriumcode:** 001.03
- **Onderwerp:** Projectoren

De projectoren schakelen na maximaal 15 minuten inactiviteit automatisch in slaapstand.

Met slaapstand wordt bedoeld: toestand waarbij de apparatuur is aangesloten op het elektriciteitsnet en afhankelijk is van de energietoevoer van het elektriciteitsnet om naar behoren te functioneren en uitsluitend de volgende functies biedt, die voor onbepaalde tijd kunnen voortduren:

- reactiveringsfunctie, of reactiveringsfunctie met slechts een indicatie van de ingeschakelde reactiveringsfunctie, en/of
- informatie- of statusweergave.

Mogelijke bewijsmiddelen

- technische productspecificaties of andere documentatie waaruit blijkt dat aan dit criterium is voldaan.
- of gelijkwaardig.

9 Audiovisuele apparatuur / 'Aan' vermogen projector

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criteriumtype:** EIS
- **Criteriumcode:** 001.04
- **Onderwerp:** Projectoren

Het opgenomen vermogen van projectoren, met uitzondering van ultra short throw projectoren, in de toestand 'aan' (definitie toestand volgens IEC62087:2016) is kleiner dan of gelijk aan:

- voor een lichtstroom $\Phi \leq 1750$ lm: 180 [W];
- voor een lichtstroom $\Phi > 1750$ lm: $180 \text{ W} + 0,09 \cdot (\Phi - 1750) \text{ [W]}$.

Hierin is Φ de lichtstroom, in lm, gemeten volgens EN 61947-1:2002. Het opgenomen vermogen, in W, wordt bepaald volgens NEN-EN-IEC 62087:2016; Deel 3: Televisies.

Een uitzondering op dit criterium is de ultra short throw projector. Dit is een projector die op een korte afstand van het scherm onder een grote hoek het beeld projecteert ("A projector that can project a 60 inch image or larger (measured diagonally) from under 18 inches away from the projection surface." (Bron: Futuresource Consulting Ltd.)). De grotere hoek leidt ertoe dat een ultra short throw projector minder energie-efficiënt is dan een conventionele projector. Omdat gezondheidsvoordelen echter zwaarder wegen dan energiegebruik, vallen ultra short throw projectoren buiten deze eis.

Mogelijke bewijsmiddelen

- Technische productspecificaties of andere documentatie waaruit blijkt dat aan dit criterium is voldaan.

- Of gelijkwaardig.

10 Audiovisuele apparatuur / Minimaal 6000 branduren voor projectorlampen

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criteriumtype:** EIS
- **Criteriumcode:** 001.05
- **Onderwerp:** Projectoren

De lampen in de projectoren hebben (bij normaal gebruik) een minimale levensduur van 6000 branduur.

Mogelijke bewijsmiddelen

- Technische productspecificaties of andere documentatie waaruit blijkt dat aan dit criterium is voldaan.
- Of gelijkwaardig.

11 Audiovisuele apparatuur / Secundaire/tertiaire verpakking van gerecycled materiaal

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criteriumtype:** EIS
- **Criteriumcode:** 001.07
- **Onderwerp:** Verpakkingen

Wanneer kartonnen dozen worden gebruikt voor secundaire en/of tertiaire verpakkingen, dienen deze voor minstens 80% uit post-consumer gerecycled karton te bestaan.

Wanneer niet-biobased kunststof folie of -vellen worden gebruikt voor secundaire en/of tertiaire verpakkingen, dienen deze voor minstens 75% uit gerecycled materiaal te bestaan.

Bij dit criterium gaat het om materiaal dat afkomstig is van producten die al een eerdere gebruiksfunctie hebben vervuld, zoals consumentenafval (post-consumer fase).

Als er om bepaalde redenen niet kan worden voldaan aan deze eis, moet de inschrijver dit onderbouwd toelichten.

Definities, conform Besluit beheer verpakkingen 2014 §1. Begripsbepalingen, Artikel 1:

1. verpakkingen: alle producten, vervaardigd van materiaal van welke aard ook, die kunnen worden gebruikt voor het insluiten, beschermen, verladen, afleveren en aanbieden van andere producten, van grondstoffen tot afgewerkte producten, over het gehele traject van producent tot gebruiker of consument, wegwerpartikelen die voor dit doel worden gebruikt daaronder begrepen, waarbij verpakkingen uitsluitend omvatten verkoop- of primaire verpakkingen, verzamel- of secundaire verpakkingen en verzend- of tertiaire verpakkingen, en
 - a. waarbij producten als verpakking worden beschouwd indien zij aan het vorenstaande voldoen, ongeacht andere functies die de verpakking ook kan vervullen, tenzij het

product integraal deel uitmaakt van een ander product en het nodig is om dat product tijdens zijn levensduur te bevatten, te ondersteunen of te bewaren en alle elementen bedoeld zijn om samen gebruikt, verbruikt of verwijderd te worden;

- b. waarbij producten die ontworpen en bedoeld zijn om op het verkooppunt te worden gevuld alsmede wegwerpartikelen die in gevulde toestand worden verkocht of die ontworpen en bedoeld zijn om op het verkooppunt te worden gevuld, slechts als verpakking worden beschouwd indien zij een verpakkingsfunctie hebben, en
 - c. waarbij de componenten van een verpakking en de bijbehorende in de verpakking verwerkte elementen worden beschouwd als deel van de verpakking waarin ze verwerkt zijn en waarbij de bijbehorende elementen die aan een verpakt product hangen of bevestigd zijn en die een verpakkingsfunctie hebben, als verpakking worden beschouwd, tenzij zij integraal deel uitmaken van dit product en alle elementen bedoeld zijn om samen verbruikt of verwijderd te worden.
2. verkoop- of primaire verpakking: verpakking die zo is ontworpen dat zij voor de eindgebruiker of consument op het verkooppunt een verkoopheenheid vormt.
 3. verzamel- of secundaire verpakking: verpakking die zo is ontworpen dat zij op het verkooppunt een verzameling van een aantal verkoopheenheden vormt, ongeacht of deze als dusdanig aan de eindgebruiker of consument wordt verkocht, dan wel alleen dient om de rekken op het verkooppunt bij te vullen en die van het product kan worden verwijderd zonder dat dit de kenmerken ervan beïnvloedt.
 4. verzend- of tertiaire verpakking: verpakking die zo is ontworpen dat het verladen en het vervoer van een aantal verkoopheenheden of verzamelverpakkingen wordt vergemakkelijkt om fysieke schade door verlading of transport te voorkomen, weg-, spoor-, scheeps- of vliegcontainers daaronder niet begrepen.

Definitie gerecycled of secundair materiaal :

materiaal dat verkregen is via opwerking van afvalmateriaal. Dit kan een afvalstroom in een productieproces zijn (Pre-consumer fase) of afkomstig van producten die al een eerdere gebruiksfunctie hebben vervuld, zoals consumentenafval (Post-consumer fase).

- Pre-consumer materiaal (of: postindustriële restmateriaal) is restmateriaal dat geen afval wordt in een productieproces. Uitgesloten is hergebruik zoals nabewerking en schroot, dat gegenereerd wordt in een proces en kan worden teruggewonnen binnen hetzelfde proces. Het gaat om materiaal gegenereerd door de industrie en niet is gebruikt door de consument;
- Post-consumer materiaal is restmateriaal dat door huishoudens of door commerciële, industrieën institutionele voorzieningen wordt geproduceerd in hun rol als eindgebruikers van het product en dat niet langer voor het beoogde doel kan worden gebruikt. Dit omvat retouren van materiaal uit de distributieketen.
Het gaat om materiaal afkomstig uit eerder gebruik of uit reststromen en dat primaire materialen vervangt. Het materiaal kan afkomstig zijn van zowel soortgelijke als andersoortige producten dan het doelproduct. Kenmerkend voor recycling is dat het materiaal gescheiden wordt tot een zo zuiver mogelijke grondstof en aan het begin van een productieproces wordt heringevoerd. Op voorhand van het recyclingproces is doorgaans niet bekend in welk eindproduct het materiaal terecht komt. Er is een bewerking nodig om de materialen opnieuw in te kunnen zetten in de oorspronkelijke of andere toepassing.

Mogelijke bewijsmiddelen

- Technische productspecificaties van de verpakkingen of andere documentatie waaruit blijkt dat aan dit criterium is voldaan.
- Of gelijkwaardig.

12 Audiovisuele apparatuur / Inzamelen, data wissen, hergebruiken en recyclen van geleverde producten

- **Ambitieniveau:** 2
- **Criteriumtype:** EIS
- **Criteriumcode:** 001.19
- **Onderwerp:** Verwerking na einde levensduur

De opdrachtnemer draagt zorg (al dan niet via een onderaannemer) voor het verzamelen, data wissen, hergebruiken en recyclen van de te leveren producten en zorgt ervoor dat:

- datadragende producten worden ingezameld in een beveiligde omgeving, zodat datalekken worden voorkomen;
- de data van alle ingezamelde datadragende producten wordt gewist;
- de gebruikte producten worden klaargemaakt voor hergebruik (al dan niet via refurbishment), tenzij dit technisch niet meer mogelijk is;
- indien hergebruik niet mogelijk is, de producten worden gerecycled, conform de vigerende WEEE-Richtlijn.

In verband met herbruikbaarheid van het product is het belangrijk, dat na het resetten van het toestel naar de fabrieksinstellingen (wissen/wipen), geen data achterblijft op het product. De opdrachtnemer dient uiterlijk binnen 6 maanden na ingangsdatum aan te tonen door onderzoek -uitgevoerd door een onafhankelijke, hierin gespecialiseerde partij- dat het aangeboden product voldoet (bij voorkeur via een Baseline Security Product Assessment (BSPA), uitgevoerd samen met het NBV (AIVD). Mogelijk zijn producten van de opdrachtnemer reeds eerder gevalideerd (door o.a. het NBV), waarbij aantoonbaar geen data achterblijft.

Aan de eis voor juiste recycling wordt in elk geval voldaan als:

- de producten voor recycling worden aangeboden bij een verwerker die werkt volgens de vigerende norm voor passende verwerking conform de nationale implementatie van de WEEE-richtlijn. Indien gebruik wordt gemaakt van een verwerker in Nederland betekent dit dat de verwerker WEEELabEx/CENELEC gecertificeerd is (Regeling AEEA, artikel 11) en dat de verwerker is ingeschreven in het nationaal WEEE-register; en
- de leverancier zorgt, conform de WEEE-richtlijn en Regeling AEEA, dat de producten het WEEE-keurmerk bevat; en
- de leverancier als producent/importeur is ingeschreven in het nationaal WEEE-register; en
- data is gewist conform een Baseline Security Product Assessment (BSPA), of gelijkwaardig.

Dit criterium is (deels) gebaseerd op conceptcriteria van Noorwegen 2019

13 Audiovisuele apparatuur / Duidelijke instructies over reparatiemogelijkheden

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criteriumtype:** EIS
- **Criteriumcode:** 001.22

- **Onderwerp:** Levensduurverlenging

De inschrijver levert na contractsluiting instructies voor de inkopende organisatie ten aanzien van de beste reparatiemogelijkheden wanneer het product veelvoorkomende defecten vertoont (ongeacht of deze defecten binnen de garantie vallen). Deze instructies dienen overzichtelijk te zijn en in detail uit te leggen welke handelingen de inkopende organisatie kan uitvoeren bij elk van deze defecten. Deze instructies worden, indien de inkopende organisatie dit wenst, besproken in een gesprek, uiterlijk in de eerste maand van de contractperiode. Dat kan een gesprek zijn tussen de opdrachtnemer en de inkopende organisatie, of de opdrachtnemer kan zorgen dat een deskundige derde partij, zoals de merkeigenaar, dit gesprek voert met de inkopende organisatie. Indien gekozen wordt voor vervanging middels een swap met een gebruikt/ refurbished/ remanufactured model mag (na expliciet akkoord inkopende organisatie) hiervan worden afgeweken. In een dergelijk geval hoeven desbetreffende instructies niet online beschikbaar worden gesteld.

14 Audiovisuele apparatuur / Ten minste 10% post-consumer gerecyclede materiaal in kunststof behuizing

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criteriumtype:** EIS
- **Criteriumcode:** 001.23
- **Onderwerp:** Materiaalgebruik

De kunststof behuizing van het product bevat gemiddeld ten minste 10% aan post-consumer gerecyclede kunststoffen, gemeten in verhouding tot het totale gewichtsaandeel kunststof aanwezig in het product. De waarde van ten minste 10% aan post-consumer gerecyclede kunststoffen (PCM) geldt alleen voor producten waarin meer dan 100 gram aan kunststoffen aanwezig is. Dit is aan te tonen via de technische productspecificaties of andere documentatie waaruit blijkt dat aan dit criterium is voldaan.

De opdrachtnemer is vrijgesteld van dit criterium indien er hergebruikte of refurbished producten worden geleverd.

15 Audiovisuele apparatuur / Reserveonderdelen voor beeldschermen zijn minimaal 7 jaar verkrijgbaar

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criteriumtype:** EIS
- **Criteriumcode:** 001.33
- **Onderwerp:** Reserveonderdelen

Voor beeldschermen geldt dat reserveonderdelen tot ten minste zeven jaar nadat de laatste unit van een bepaald model in de handel gebracht is (placed on the market) verkrijgbaar zullen zijn. *Dit criterium voor beeldschermen is gebaseerd op ecodesign verordening EU 2019/2021, Bijlage II, punt 5.*

Mogelijke bewijsmiddelen

- (Geldig) certificaat van een ISO type I milieukeurmerk, waarvan de eisen overeenkomen met de in dit criterium gestelde eisen, of een gelijkwaardig certificaat. Meer informatie over ISO type I milieukeurmerk is te vinden op de website van PIANOo;

- Of gelijkwaardig.

16 Audiovisuele apparatuur / Verbeteren arbeidsomstandigheden, mensenrechten en leefbaar loon (ISV)

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criteriumtype:** EIS
- **Criteriumcode:** 001.13
- **Onderwerp:** Internationale Sociale Voorwaarden (ISV)

De Internationale Sociale Voorwaarden (ISV) dragen bij aan het uitbannen van sociale misstanden in de inkoopketen, zoals kinderarbeid, hongerlonen en onmenselijke werkomstandigheden. Via een proces van *due diligence* richten de ISV zich op het bevorderen van het naleven van de internationale arbeidsnormen en mensenrechten in de productieketens van Rijksleveranciers.

Middels het inschrijven op onderhavige aanbesteding committeert inschrijver zich aan het naleven van de ISV, zoals uitgewerkt in contractbepaling [X].

Vragen over het toepassen van de ISV kunnen worden gesteld tijdens de aanbestedingsprocedure. De aanbestedende dienst geeft zo nodig een toelichting in een Nota van Inlichtingen.

Toelichting voor de inkoopende organisatie

Dit criterium is afkomstig uit het rijksbeleid ISV, dat **verplicht** wordt toegepast bij opdrachten van de Rijksoverheid die behoren tot één van de 10 risicocategorieën met een (geraamde) waarde groter of gelijk aan de Europese aanbestedingsdrempels.

In andere gevallen (dus bij rijksaanbestedingen buiten de 10 risicocategorieën en/of onder de aanbestedingsdrempels of aanbestedingen van andere overheden zoals gemeenten, provincies, waterschappen en andere publieke instellingen) kunnen de ISV op dezelfde wijze worden toegepast. Inmiddels kiezen veel andere overheden ervoor dit beleid ook toe te passen binnen risicovolle productgroepen.

Maak hierbij gebruik van:

- bestekteksten en een handreiking voor bedrijven en een overzicht van de 10 risicocategorieën

Voor meer informatie:

- handreikingen ISV;
- meer informatie en praktische handvatten ISV;
- informatie over risicovolle sectoren: KPMG rapport 'MVO Sector Risico Analyse' van sept. 2014;
- MVO Risicochecker

Due diligence betreft een doorlopend proces, waarbij naarmate de onderneming en/of de sector hier meer ervaring mee krijgt, er ook steeds meer inzicht in de keten en de risico's komt. De contractmanager beoordeelt de due diligence van opdrachtnemer en bespreekt dit met opdrachtnemer. Op de site van PIANOo is een handleiding te vinden voor het toepassen van ISV in de verschillende fasen van het inkoopproces. Daar zijn ook voorbeelddocumenten, onderzoeken, adviesdocumenten en praktijkvoorbeelden beschikbaar.

Naast deze eis dient de inkoopende organisatie een contractbepaling op te nemen, waarin de due diligence-verplichtingen waaraan leverancier na contractsluiting dient te voldoen worden uitgewerkt.

Bijbehorende contractbepaling

De Internationale Sociale Voorwaarden (ISV) dragen bij aan het uitbannen van sociale misstanden in de inkoopketen, zoals kinderarbeid, hongerlonen en onmenselijke werkomstandigheden. Via een proces van *due diligence* wordt de naleving van de internationale arbeidsnormen en mensenrechten in de productie- en toeleveringsketen bevorderd.